

Uspostavljeni sistem koncesionih naknada i podsticaja za mHE u BiH nema ekonomsku opravdanost i sa stanovišta društva je štetan, jer na godišnjem nivou pravi direktan društveni i finansijski gubitak od preko četiri miliona KM, zaključak je analize ekonomske opravdanosti koncesionih naknada i podsticaja za male hidroelektrane na teritoriji Bosne i Hercegovine koju je na zahtjev Centra za životnu sredinu uradio mr. sc. Damir Miljević.

- Ukupna šteta za društvo koja će nastati daljom primjenom ovog modela podsticanja proizvodnje u male hidroelektrane u narednih 10 godina, samo po osnovu podsticanja sadašnjeg broja malih hidroelektrana koje su u pogonu, može se procijeniti na preko 40 miliona KM, a ona bi bila udvostručena ukoliko bi podsticaj bio odobren svima koji su podnijeli zahtijev-, istakao je Miljević.

Naglašava da postojeći sistem koncesionih naknada i podsticaja za male hidroelektrane mora hitno pretrpiti značajne izmjene, odnosno potrebno ga je redefinisati kako bi se izbjegla dalja društvena šteta koja nastaje njegovom primjenom:

- Neophodno je izbjeći povećanje ukupnih društvenih gubitaka koje će uslijediti sa novim mHE koje su planirane ili se već nalaze u izgradnji-, zaključio je Miljević.

Centar za životnu sredinu je kroz dosadašnji rad i bavljenje problemom ubrzanog razvoja malih hidroelektrana u Bosni i Hercegovini utvrdio da najveću korist od malih hidroelektrana ima investitor i da novac kojim građani plaćaju podsticaje za obnovljive izvore energije putem računa za električnu energiju nije opravdan nikakvim javnim interesima.

-Imajući u vidu da svi potrošači električne energije u BiH plaćaju naknadu za obnovljive izvore energije kroz mjesečne račune za utrošenu električnu energiju, svrsishodnije bi bilo da se taj novac usmjeri u podsticaje za smanjenje potrošnje energije i stvarne obnovljive izvore energije kao što su solarna i vjetro energija. Hidroelektrane donose mnogo više štete nego koristi, a ovom analizom želimo to još jednom dokazati, sada isključivo sa strane finansijske neisplativosti-, izjavila je Nataša Crnković, predsjednica Centra za životnu sredinu.

Ovakav sistem je vrlo privlačan za investitore i izazvao je pravu navalu na koncesije i sistem podsticaja, što za posljedicu ima ugrožavanje gotovo svih vodotokova.

Ispunjavanje ciljeva i međunarodnih obaveza BiH po osnovu učešća obnovljivih izvora energije u ukupnoj bruto domaćoj potrošnji vlade entiteta su dominantno zasnovale na izgradnji novih kapaciteta i povećanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije, umjesto na smanjivanju potrošnje. Postojeći sistem dobijanja koncesija je složen, haotičan i neuravnotežen sa puno prostora za diskreciono odlučivanje što stvara mogućnost za manipulacije, korupciju i nelojalnu konkurenciju.

BiH; Zbog malih hidroelektrana godišnje gubimo preko četiri miliona
KM

Izvor: czzs.org